

Hardanger

Hardanger
Ungdomsråd

... med auge for framtida!

MØTEBOK HARDANGER UNGDOMSRÅD

Torsdag 04.12.2018

På toget til Oslo

10.00 - 12.00

Til stades:

Jondal kommune:	Ungdomsrådsleiar Tiril Eiken
Eidfjord kommune:	Ungdomsrådsleiar Emilie Vivelv Tveit
Eidfjord kommune:	Ungdomsrådsmedlem Oda Medhus
Ulvik herad:	Ungdomsrådsleiar Bjørk Thorbjørnsen
Granvin herad:	Ungdomsrådsleiar Marte Kristoffersen
Granvin herad:	Ungdomsrådsmedlem Hanne Eitrheim
Ullensvang herad:	Ungdomsrådsmedlem Elin Sneeggen

Ikkje tilstades:

Odda kommune:	Ungdomsrådsleiar Vincent Gabriel Kollbotn
Kvam herad:	Ungdomsrådsleiar

Andre:

Granvin herad:	Siri Stuve
Jondal kommune:	Arnved S. Lund
Hardangerrådet:	Trude Læg Reid Rinaldo

Det var ingen merknader til innkalling og sakliste.

SAKLISTE:

HU-sak 15/18   Førebuing møte med Hordalandsbenken

Det vart avklara kven som skulle presentera for Hordalandsbenken og presentasjonen vart øvd på.

HU-sak 16/18   Ymse

Utsett til neste møte

HU-sak 17/18   Informasjon om arbeid frå den ein skilde kommune/herad sine ungdomsråd i Hardanger.

Utsett til neste møte

Vedlegg møteboka:

Framtida.no intervjuar Hardanger Ungdomsråd på Løvebakken og har laga reportasje.

Stikkord og bilder frå sjølve møtet med Hordalandsbenken.

DISTRIKTSPOLITIKK

Krev lovfesta responstid for ambulanse: – Det står om liv og død

Hardanger ungdomsråd meiner det er sprøtt at det ikkje får konsekvensar når ambulansen brukar dobbelt så lang tid som anbefalt.

ANDREA RYGG NØTTVEIT
torsdag 6. desember 2018 14.01

– Det er mange døme på at responstida har vore på både 50 og 60 minutt. Då står det om liv og det er ikkje akseptabelt, seier avtroppande leiar i Hardanger ungdomsråd Tiril Eiken (18).

Framtida.no møter Hardanger ungdomsråd på veg inn på Stortinget tysdag denne veka. Der skal dei møta Hordalandsbenken for å snakka om ambulansetenesta i distrikta, som dei er svært uroa for.

I mai skreiv ungdomsrådet eit brev til stortingsrepresentant Terje Breivik (V) der dei ber om at den anbefalte responstida for ambulansar vert lovfesta. Brevet vart òg sendt til Senterpartiets Kjersti Toppe, Helse Vest, Helse Bergen, Helse Fonna og alle ordførarane i Hardanger.

Den anbefalte responstida for ambulansane er i dag 25 minutt på bygda og 12 minutt i byen.

LES OGSÅ: NTNU ønskjer å utvikla ambulansedronar

Fryktar for rekrutteringa til barnnvesenet

– Om ulukka først er ute, så veit ein jo ikkje kor lengje ein må sitja der med den skadde og venta på at ambulansen skal koma, seier Oda Medhus (15) frå Eidfjord ungdomsråd.

Ho meiner ambulansen burde vere først på staden når det er personskadar, men det er sjeldan tilfelle i dag.

I 2015 innførte Politidirektoratet krav til responstid, som inneber at politiet sine hasteoppdrag ikkje skal bruka lenger enn 10-15 minutt i byar og 22-45 minutt før dei er på staden i gravgrendte strøk.

I fjor slo leiaren i brannvesenets yrkesorganisasjon alarm om at brannvesenet ofte må gjere jobben for både politi og ambulansenesta, fordi dei kjem først. Til Dagbladet fortel Trond Busterud, leiar i Brannforbundet i Delta at det særleg er på helsebiten brannpersonell opplever at dei må ta større ansvar.

Hardanger ungdomsråd er uroa for at det kan gå ut over rekrutteringa til det ofte frivillig baserte brannvesenet i norske bygder.

– Det er eit veldig stort ansvar å påleggja frivillig brannvesen å koma først til ein ulukkesstad der det er snakk om liv og død, eller store kutt, seier Tiril Eiken.

Ho peikar òg på at god beredskap i distrikta er viktig på grunn av risikofylte arbeidsplassar, som til dømes bønder, skogbrukarar og fiskeoppdrett.

Senterpartiforslag

15. november i år behandla Stortinget eit representantforslag frå Senterpartiet om å forskriftsfesta responstida til 8, 12 og 25 minutt som er anbefalingane frå Akuttutvalet.

Forslaget fekk støtte frå KrF, MDG, Raudt og SV, medan Arbeidarpartiet saman med regjeringspartia Frp, Høgre og Venstre stemte imot.

Frå venstre: Elin Sneeggen, Emilie Vivali Tveit, Tiril Eiken, Bjørk Thorbjørnsen, Marte Kristoffersen, Oda Medhus og Hanne Eitrem møtte tysdag denne veka Hordalandsbenken på Stortinget.

Storingsrepresentant frå

Hordaland og nestleiar i helse- og omsorgskomiteen, Kjersti Toppe, var ein av representantane bak forslaget.

Ho meiner lovfesta responstid for ambulansane er veldig viktig for å hindra ei vidare sentralisering av tenesta.

– I dag er det rettleiande responstider for ambulanse. Problemet er at ingen helseføretak bryr seg særleg om dei. For det er knapt ein kommune der dei blir følgt opp. Verst meiner eg det er i distriktskommunar, der det også er lang veg til sjukehus. I Hardanger har dei merka denne saka, med nedlegging av ambulanse i Ulvik, Granvin, Jondal, svekka ambulanseberdskap i Kvam, og at ambulansen i Eidfjord er truga, skriv Toppe i ein e-post til Framtida.no.

Storingsrepresentant Kjersti Toppe (Sp) fekk ikkje fleirtal for lovfesta responstid for ambulansen, men håpar på ny runde med stortingsmeldinga om akuttberedskap utanfor sjukehus. Foto: Stortinget

Sjølv om dei ikkje fekk fleirtal for lovfesta responstider, vart det fleirtal for eit forslag om å få ei eiga stortingsmelding om akuttberedskap utanfor sjukehus.

– Eg håpar at forslaget om responstider vert tatt opp igjen då, at vi igjen kan prøve å få fleirtal for dette forslaget, avsluttar Toppe.

Les også: [Pia \(5\) samla inn pengar til hjartekompresjonsmaskin](#)

Flyttar ambulansane

Ungdomsrådet i Hardanger har jobba med denne saka over tre år fordi dei har sett på nært hald korleis ambulansar i nærområdet har vorte lagt ned og sentralisert.

I 2016 intervjuja [Bergens Tidende](#) ein bekymra ordførar, etter at ein pasient hadde døydd berre to veker etter at ambulansen vart

flytta frå bygda.

I fjor skreiv Avis Hordaland at beredskapen i Ulvik kommune går feil veg. Avis siterer ein rapport som viser at helsepersonell i Ulvik er lite nøgd med ambulansetenesta, fordi responstida er for lang. Om det er behov for ambulanse kjem denne anten frå Voss eller Eidfjord og ifølgje kommunen sine tal er utrykkingstida frå Voss 40 minutt.

Skeptisk til lovfesting

Venstrepolitikar Terje Breivik er skeptisk til ei lovfesting av dagens retningslinjer fordi Noreg ser så forskjellig ut frå plass til plass.

– Det er ikkje like framkomeleg over alt. Då kan det òg verta utfordrande å oppfylla lovkrava likt. Eg er òg usikker på behovet: I Noreg kan 98 prosent av oss nåast av ambulanshelikopter med lege innan 45 minutt. Målet frå 2000 er 90 prosent, så me ligg godt an, skriv Breivik i ein e-post til Framtida.no.

Han meiner det viktigaste me kan gjera, er å sørge for at dei retningslinjene me har fungerer, og vert følgde.

Storingsrepresentant Terje Breivik (V) vil ikkje lovfesta responstida for ambulansen, men vil jobba for at retningslinjene vert følgde slik at folk kjenner seg trygge på at dei får god hjelp, uansett kor i landet dei bur. Foto: Stortinget

– Difor er eg glad for at helseministeren har sagt at Helsedirektoratet er i gang med å gjennomgå responstidene. I tillegg skal me utgreie offentleg og ideell drift av luftambulansetenesta, som er viktig i mange distrikt kor vegane er for dårlege til at bilane kjem fram, understrekar Breivik.

Han peikar på at regjeringa har gjort responstid til ei nasjonal kvalitetsindikator, slik Akuttutvalet har anbefalt og at talet på ambulanser i drift har auka sidan 2015

ambulanstid i Ulvik har dukka seg 2018.

– I tillegg har me fått sjuketransportbilar nokre stadar som gjev mindre press på ambulansetenesta, slik at dei kan prioritera det som er akutt. Ifølgje OECD er norske resultat i verdstoppen når det kjem til behandling av akutt hjarteinfarkt og hjerneslag.

Vil ha kvantitet over kvalitet

Då Hardanger ungdomsråd hadde saka oppe på sist ungdomsting hadde dei besøk av ein representant frå Helse Bergen, som forklarte at dei har brukt pengar på å oppdatere ambulansane dei har framfor å kjøpa fleire.

– Dei tenkte kvalitet framfor kvantitet, men at dei har gode ambulansar hjelper jo ikkje om dei ikkje kjem tidsnok, meiner Oda Medhus, som får støtte av resten av ungdomsrådet.

Dei engasjerte ungdommane meiner grunnen til at responstida framleis ikkje er lovfesta er eit spørsmål om pengar, og Bjørk Thorbjørnsen (15) i Ulvik ungdomsråd er tydeleg i sin tale:

– Det er jo viktigare å spara liv enn å spara pengar. Det er betre at ein person vert redda, enn at me mistar så og så mange pengar, seier ho.

Frå venstre Bjørk Thorbjørnsen, Elin Sneeggen, Emilie Vivelv Tveit, Tiril Eiken og Marte Kristoffersen er klare for å presentera kravet sitt til Hordalandsbenken på Stortinget.

Nokre spørsmål og svar frå samtalen etter presentasjonen HU hadde for politikarane.

Spørsmål:

Når det ønskes lovbestemt responstid. Arbeider de med f. eks direktorat og andre?

Kvar er ambulansene stasjoner i dag?

Kva skal til for at de vert bra?

Kor bør det vera Ambulansar?

Svar: Ambulanse blir sentralisert, me har mista fleire ambulanser.

Kjersti Toppe:

Veldig imponert, de er så flinke! De har heilt rett, fleire ambulanser er trua.

De peikar på ei kjempeviktig sak.

Det er politikarane som må bestemma dette. Håpar at dette vert vedteke neste gang det er oppe i Stortinget.

Ove Trellevik:

Spørsmål:

Er det gjort analyse på kva som skal til?

Er det stor forskjell på responstid til brannvesen og ambulanse?

Svar: Utfordring at brannvesen også skal vera helsehjelp. Det vil dei ikkje.

Luftambulanse har også ofte problem pga vær.

Veldig bra at de er så engasjert, det er ei viktig sak!

Veldig flott at de kjem frå så mange kommunar i Hardanger og jobbar saman.

Spørsmål:

Har de jobba opp mot andre distrikt i denne saka?

Har de jobba med andre ungdomsråd/regionar ?

